

کنوانسیون راجع به مرور زمان
در بیع بین‌المللی کالا
(1974) و پروتکل اصلاحی آن
(1980)

کنوانسیون مرور زمان
در
بیع بین‌المللی کالا (1974)

مقدمه

کشورهای طرف کنوانسیون حاضر،
با در نظر گرفتن اینکه تجارت
بین‌الملل عامل مهمی در ارتقای روابط
دوستانه بین کشورها می‌باشد،
با اعتقاد به اینکه اتخاذ مقررات
متحدالشکل حاکم بر مرور زمان در بیع
بین‌المللی کالا توسعه تجارت جهانی را
تسهیل خواهد نمود،
به شرح زیر توافق کرده‌اند:

فصل اول

مقررات اساسي قلمرو اجرا

ماده 1:

1. کنوانسیون حاضر تعیین خواهد کرد که از چه تاریخی ادعاهای فروشنده و خریدار علیه یکدیگر — که ناشی از قرارداد بیع بین‌المللی کالا بوده و یا مرتبط با نقض، فسخ یا بطلان چنین قراردادی باشد — به دلیل انقضای یک دوره زمانی، قابل اعمال [و مسموع] نخواهد بود. چنین دوره زمانی از این پس «مرور زمان» خوانده می‌شود.

2. کنوانسیون حاضر تأثیری بر ضرب‌الاجل خاصی که ظرف آن یک طرف ملزم باشد تا به‌عنوان یکی از شرایط تحصیل یا اعمال ادعای خود اخطاری به طرف دیگر تسلیم نموده یا عملی غیر از اقامه دعوی حقوقی انجام دهد، نخواهد داشت.

3. در این کنوانسیون:

(الف) «خریدار»، و «فروشنده» و «طرف» عبارتند از اشخاصی که کالا را می‌خرند یا می‌فروشند، یا موافقت می‌کنند

که کالا را بخرند یا بفروشند، و نیز هرکس که قائم مقام یا انتقال‌گیرنده حقوق و تکالیف ناشی از قرارداد بیع آن اشخاص گردد؛

(ب) «داین» طرفین است که ادعایی را عرضه می‌کند، خواه موضوع آن ادعا وجه نقد باشد یا غیر آن؛

(ج) «مدیون» طرفی است که داین علیه او ادعایی را عرضه می‌کند؛

(د) «نقض قرارداد» عبارت است از قصور یک طرف در اجرای قرارداد، یا اجرای قرارداد به نحوی که منطبق با قرارداد نباشد؛

(ه) «رسیدگی حقوقی» شامل رسیدگی قضایی، داور، و رسیدگی اداری است؛
(و) «شخص» شامل مؤسسه، شرکت تجاری، شرکت مدنی، انجمن یا واحد - اعم از خصوصی یا عمومی - است که اهلیت اقامه دعوی یا خوانده دعوی واقع شدن را داشته باشد؛

(ز) [وصف] «کتبی» شامل تلگرام و تلکس است؛*

*. در متن فرانسه کنوانسیون، کلمه «نیز» به کار رفته است که در متن انگلیسی وجود ندارد. به این ترتیب، طبق

(ج) «سال» عبارت است از يك سال طبق تقويم ميلادي.

ماده 2:

از نظر اين کنوانسيون:

(الف) يك قرارداد بيع کالا در صورتی بين المللی تلقي خواهد شد که در زمان انعقاد قرارداد محل تجارت فروشنده و محل تجارت خريدار در کشورهاي متفاوت با يکديگر واقع شده باشد؛

(ب) اين واقعيت که محل تجارت طرفين در کشورهاي متفاوت با يکديگر واقع شده است مورد توجه قرار نخواهد گرفت مگر اينکه واقعيت مزبور از قرارداد و يا از معاملات بين طرفين يا اطلاعات ارائه شده توسط آنها در زمان انعقاد قرارداد يا در هر زمانی پيش از آن استنباط گردد،

(ج) هرگاه طرف يك قرارداد بيع کالا در بيش از يك کشور داراي محل تجارت باشد محل تجارت او محلي خواهد بود که با توجه به اوضاع و احوالي که در زمان انعقاد قرارداد بر طرفين معلوم بوده يا

متن فرانسسه ترجمه فارسي بند «ز» فوق چنين است: «[وصف] «کتبي»، تلگرام و تلکس را نیز شامل مي‌گردد». م.

مدّ نظر آنها قرار گرفته است، نزدیکترین رابطه را با قرارداد و اجرای آن دارد؛ (د) هرگاه طرف يك قرارداد فاقد محل تجارت باشد، محل اقامت عادي او ملاك خواهد بود؛ (ه) تابعیت طرفین قرارداد و نیز خصوصیت مدنی یا تجاری طرفین یا خود قرارداد محل توجه واقع نخواهد شد.

ماده 3:

1. کنوانسیون حاضر تنها در صورتی اعمال خواهد شد که در زمان انعقاد قرارداد محل تجارت طرفین قرارداد بیع بین‌المللی کالا در کشورهای متعاقد واقع شده باشد.

2. جز در مواردی که این کنوانسیون به نحو دیگری مقرر کرده باشد کنوانسیون حاضر، بدون توجه به قانونی که در غیب این کنوانسیون بر اساس قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی قابل اعمال می‌بود، اجرا خواهد شد.

3. جایی که طرفین بر عدم اجرای این کنوانسیون تصریح نمایند، کنوانسیون حاضر مجری نخواهد بود.

ماده 4:

کنوانسیون حاضر بر بیع‌های زیر جاری نخواهد بود:

(الف) بیع کالاهایی که جهت مصارف شخصی، خانوادگی یا استفاده در منازل خریداری می‌شوند؛

(ب) بیع از طریق حراج؛

(ج) بیع ناشی از اجرای قانون، یا بیعی که به‌نحو دیگری به حکم قانون واقع می‌شوند؛

(د) بیع سهام، سهم‌الشرکه، اوراق بهادار، اسناد قابل انتقال یا پول؛

(ه) بیع کشتیها، سفاین، و وسایل نقلیه هوایی؛

(و) بیع نیروی برق.

ماده 5:

کنوانسیون حاضر به دعاوی مبتنی بر موارد زیر جاری نخواهد بود:

(الف) مرگ یا صدمه بدنی وارده بر شخص؛

(ب) خسارات هسته‌ای ناشی از کالای فروخته شده؛

(ج) حق حبس، رهن یا سایر وثائق در مال؛

(د) حکم یا رأی صادره در يك جریان دادرسی؛

(هـ) سندی که بتوان آن را طبق قانون حاکم بر محلی که به موقع اجرا گذاردن یا اجرای آن سند مورد تقاضا است، مستقیماً به موقع اجرا یا به اجرا گذارد.

(و) برات، چک یا سفته.

ماده 6:

1. قراردادهایی که در آنها قسمت اعظم تعهدات فروشنده ناظر به ارائه نیروی کار یا خدمات دیگر باشد، مشمول مقررات این کنوانسیون نخواهد بود.
2. قراردادهای ناظر بر تهیه کالایی که باید ساخته یا تولید شود، بیع محسوب میشوند مگر اینکه سفارشدهنده تهیه قسمت عمده مواد لازم جهت ساخت یا تولید آن کالا را تعهد نموده باشد.

ماده 7:

در تفسیر و اجرای مقررات این کنوانسیون، به خصوصیت بین‌المللی آن و نیز به ضرورت ایجاد هماهنگی [در اجرای آن] توجه خواهد شد.

مدت و شروع مرور زمان

ماده 8:

[مدت] مرور زمان چهار سال خواهد بود.

ماده 9:

1. با رعایت مقررات مواد 10، 11 و 12، مرور زمان از تاریخی شروع خواهد شد که ادعا در آن تاریخ ایجاد می‌گردد.
2. شرایط ذیل موجب تعویق شروع مرور زمان نخواهند شد:

(الف) لزوم تسلیم اخطار به طرف به شرح مذکور در بند 2 ماده 1، یا
(ب) وجود شرطی در قرارداد داوری دایر بر اینکه هیچ حقی قبل از صدور حکم داوری ایجاد نخواهد شد.

ماده 10:

1. ادعای ناشی از نقض قرارداد در تاریخی ایجاد می‌گردد که نقض در آن تاریخ صورت می‌گیرد.
2. ادعای ناشی از نقض یا سایر موارد عدم اطمینان [کالا با وصف] در تاریخی ایجاد می‌گردد که کالا از آن تاریخ واقعاً تسلیم خریدار می‌شود یا خریدار از قبول آن خودداری می‌کند.
3. ادعای مبتنی بر تقلبی که قبل از، و یا در زمان انعقاد قرارداد یا به‌هنگام اجرای آن صورت گرفته است در تاریخی ایجاد می‌شود که تقلب در آن تاریخ کشف گردیده یا معمولاً می‌توانسته کشف گردد.

ماده 11:

هرگاه فروشنده صریحاً تعهدی درخصوص کالا نموده باشد و برای آن تعهد مدتی را خواه به‌صورت یک دوره مشخص یا غیر آن ذکر کرده باشد، مرور زمان در ارتباط با هر ادعای ناشی از تعهد مذکور از تاریخی شروع خواهد شد که خریدار در آن تاریخ فروشنده را از سببی که مبنای ادعای او

را تشکیل می‌دهد، مطلع نماید. معذک تاریخ شروع مرور زمان به هرصوت مؤخر بر تاریخ انقضای مدت تعهد خواهد بود.

ماده 12:

1. اگر طبق شرایط مقرر در قانون حاکم بر قرارداد، یکی از طرفین محق به اعلام فسخ قرارداد پیش از فرا رسیدن موعد اجرای آن باشد و طرف مزبور آن حق را اعمال نماید، مرور زمان در ارتباط با ادعای مبتنی بر هر یک از شرایط مذکور از تاریخی شروع خواهد شد که اعلام [فسخ] به طرف دیگر صورت می‌گیرد. اگر اعلام فسخ قبل از موعد مقرر برای اجرا صورت نگیرد، مرور زمان از تاریخ مقرر برای اجرا شروع می‌شود.

2. در مورد ادعایی که ناشی از نقض قرارداد تحویل قسطی کالا یا پرداخت قسطی ثمن توسط یک طرف باشد، مرور زمان در رابطه با هر قسط جداگانه از تاریخی شروع خواهد شد که آن نقض خاص به وقوع می‌پیوندد. اگر طبق قانون حاکم بر قرارداد یک طرف محق به اعلام فسخ قرارداد به دلیل چنین نقضی باشد و طرف مزبور حق

خود را اعمال نماید، مرور زمان در رابطه با تمام اقساط ذیربط از تاریخی شروع خواهد شد که چنین اعلامی به طرف دیگر صورت گیرد.

در انقطاع و تمديد مرور زمان

ماده 13:

اگر داین عملی انجام دهد که قانون دادگاهی که دعوی در آن اقامه می‌گردد آن اقدام را به‌منزله شروع به طرح دعوی علیه مدیون به‌منظور اثبات حقانیت یا وصول حق داین تلقی کند یا آن را به‌منزله عرضه ادعا در جریان رسیدگی به دعوایی که قبلاً علیه مدیون برای اثبات حقانیت یا وصول حق داین طرح گردیده است محسوب نماید، جریان مرور زمان از تاریخ انجام چنین عملی قطعی خواهد گردید.

ماده 14:

1. در موردی که طرفین به ارجاع دعوی به داوری توافق کرده باشند، جریان مرور زمان از تاریخی که هر یک از آنان داوری را به‌نحو مقرر در قرارداد داوری یا در

قانون حاکم آغاز می‌نماید، قطع خواهد شد.

2. در غیاب چنان مقررات جریان داوری از زمانی شروع شده تلقی خواهد گردید که تقاضای ارجاع دعوی به داوری به محل دعوی اقامت یا محل تجارت طرف دیگر و یا در صورتی که وی چنین محل اقامت یا تجاری نداشته باشد به آخرین محل شناخته شده اقامت یا تجارت او تسلیم شود.

ماده 15:

در هر دعوی حقوقی به استثنای موارد مذکور در مواد 13 و 14 منجمله در دعوی حقوقی که بر مبنای وقایع ذیل اقامه گردد، جریان مرور زمان از تاریخی که داین ادعای خود را به منظور اثبات حقانیت یا وصول حق خود در جریان چنان دعوی طرح می‌کند، قطع خواهد گردید، مشروط به آنکه این امر با قانون حاکم بر دعوی منافاتی نداشته باشد:

(الف) فوت یا از کار افتادگی

مدیون؛

(ب) ورشکستگی یا هر حالت اعسار که بر همه اموال مدیون اثر گذارد؛
(ج) انحلال یا تصفیه هر مؤسسه، شرکت تجاری، شرکت مدنی، انجمن یا واحد، وقتی که مدیون باشد.

ماده 16:

از نظر مواد 13، 14 و 15، تاریخ هر عملی که به عنوان دعوی متقابل انجام گیرد، همان تاریخ انجام عمل مبنای دعوی اصلی فرض خواهد شد، مشروط بر آنکه دعوی و دعوی متقابل هر دو با یک قرارداد یا با چندقراردادی که در جریان یک معامله منعقد گردیده اند، مرتبط باشند.

ماده 17:

1. اگر در جریان یک دعوی حقوقی، ادعای در داخل [مدت] مرور زمان طبق مواد 13، 14، 15 یا 16 عرضه گردیده ولی دعوی مذکور بدون صدور تصمیم لازم الاجرا در ماهیت ادعا خاتمه یافته باشد، چنین فرض خواهد شد که جریان مرور زمان بلاانقطاع ادامه داشته است.

2. اگر در تاریخ ختم چنان دعوای مرور زمان خاتمه یافته یا کمتر از یکسال به خاتمه آن باقی مانده باشد، از تاریخ ختم دعوی یکسال به داین فرصت داده خواهد شد.

ماده 18:

1. هرگاه دعوی علیه مدیون اقامه شده باشد، جریان مرور زمان مذکور در این کنوانسیون در ارتباط با هر طرف دیگری که با مدیون مسئولیت تضامنی داشته باشد قطع خواهد گردید، مشروط بر آنکه داین طرف دیگر را کتباً و داخل در [مدت] مرور زمان از اقامه دعوی مطلع نماید.

2. در مواردی که دعوی حقوقی را خریدار دست دوم علیه خریدار اقامه نموده باشد، جریان مرور زمان مقرر در این کنوانسیون در ارتباط با ادعای خریدار علیه فروشنده قطع خواهد شد، مشروط بر آنکه خریدار فروشنده را کتباً و داخل در [مدت] مرور زمان از اقامه دعوی مطلع نماید.

3. هرگاه دعوای حقوقی مذکور در بندهای 1 و 2 این ماده خاتمه یافته باشد، چنین فرض خواهد شد که جریان مرور زمان در ارتباط با ادعای داین یا خریدار علیه طرفی که مسئولیت تضامنی دارد، یا علیه فروشنده، بر مبنای بندهای 1 و 2 فوق‌الذکر قطع نشده است؛ اما اگر در تاریخ ختم دعوی مرور زمان پایان یافته یا کمتر از یکسال به پایان آن باقی مانده باشد، به خریدار از تاریخ ختم دعوی یکسال اضافی مهلت داده خواهد شد.

ماده 19:

اگر قبل از پایان مرور زمان داین در کشوری که محل تجارت مدیون در آن واقع شده مرتکب عملی جز آنچه که در مواد 13، 14، 15 و 16 وصف شده است، گردد و اثر آن عمل طبق قانون آن کشور شروع دوباره مرور زمان باشد، یک مرور زمان چهار ساله جدید از تاریخی که قانون مزبور مقرر می‌نماید آغاز خواهد شد.

ماده 20:

1. هرگاه مدیون قبل از خاتمه مرور زمان کتباً بر تعهد خود در قبال داین قرار کند، يك مرور زمان چهارساله جدید از تاریخ اقرار آغاز خواهد شد.

2. تأدیه بهره یا اجرای بخشی از تعهد توسط مدیون اثری نظیر اقرار مذکور در بند 1 این ماده خواهد داشت، به شرط آنکه از چنان تأدیه یا اجرایی، اقرار مدیون بدان تعهد قابل استنباط باشد.

ماده 21:

اگر در نتیجه اوضاع و احوالی که خارج از کنترل داین بوده و وی نمی‌توانسته است از آن اوضاع و احوال اجتناب یا بر آنها غلبه نماید. امکان قطع مرور زمان از داین سلب شده باشد، [مدت] مرور زمان به‌نحوی تمدید خواهد شد که تا قبل از یکسال پس از تاریخ مرتفع شدن اوضاع و احوالی مربوط خاتمه نیابد.

تغییر [مدت] مرور زمان توسط طرفین

ماده 22:

1. به استثنای موارد مذکور در بند 2 این ماده، طرفین نمی‌توانند با اعلام یا با توافق، [مدت] مرور زمان را تغییر داده و یا بر آن تأثیر بگذارند.
2. مدیون می‌تواند در هر زمانی در طول جریان مرور زمان مدت آن را با اعلام کتبی به داین تمدید نماید. اعلام مزبور قابل تجدید است.
3. مقررات این ماده اثری بر اعتبار یک شرط پیش‌بینی شده در قرارداد بیع که به موجب آن داوری باید در مدتی کوتاه‌تر از [مدت] مرور زمان مقرر در این کنوانسیون آغاز شود، نخواهد داشت، مشروط بر آنکه شرط مذکور طبق قانون حاکم بر قرارداد بیع معتبر باشد.

محدودیت کلی [مدت] مرور زمان

ماده 23:

علیرغم مقررات این کنوانسیون، مرور زمان به هر صورت قبل از پایان ده سال از تاریخی که طبق مواد 9، 10، 11 و 12 این کنوانسیون شروع می‌شود، منقضی خواهد شد.

ماده 24:

شمول مرور زمان در هر دعوی حقوقی فقط در صورت ایراد طرف دعوی مسموع خواهد بود.

ماده 25:

1. با رعایت مقررات بند 2 این ماده و مقررات ماده 24، هیچ ادعای مطروحه در دعوی که پس از انقضای مرور زمان اقامه شده باشد، مسموع و قابل اجرا نخواهد بود.

2. علیرغم انقضای مرور زمان یک طرف می‌تواند به ادعای خود در مقام دفاع یا به منظور تهاتر علیه ادعایی که طرف دیگر مطرح نموده است استناد نماید، با این قید که مورد اخیرالذکر (تهاتر) تنها در صورتی می‌تواند انجام گیرد که:

(الف) هر دو ادعا مربوط به يك قرارداد و يا چند قرارداد كه در ضمن يك معامله منعقد شده اند باشند؛ يا
(ب) در هر زماني قبل از انقضاي مرور زمان ادعاها قابل تهاتر با يكديگر بوده باشند.

ماده 26:

اگر مدیون تعهد خود را بعد از انقضاي مرور زمان انجام دهد به هيچ وجه حق نخواهد داشت تا بر آن مبنا درخواست اعاده وضع اول را بنمايد، حتي اگر وي در زمان اجراي تعهد خود از اينكه مرور زمان منقضي شده است بي اطلاع بوده باشد.

ماده 27:

اثر انقضاي مرور زمان بر تعهد پرداخت بهره يك دين، معادل اثري است كه انقضاي مرور زمان بر اصل دين دارد.

محاسبه مدت

ماده 28:

1. [مدت] مرور زمان به نحوی محاسبه خواهد شد که انقضای آن در پایان روز منطبق با تاریخ شروع جریان مرور زمان باشد. در صورت فقد چنان تاریخ قابل انطباقی، مرور زمان در پایان آخرین روز از آخرین ماه [مدت] مرور زمان منقضی خواهد شد.

2. محاسبه [مدت] مرور زمان با رجوع به تاریخ محلی که دعوی در آنجا اقامه می‌شود صورت خواهد گرفت.

ماده 29:

اگر آخرین روز [مدت] مرور زمان مصادف با تعطیل رسمی یا تعطیل قانونی دیگری گردد و در نتیجه داین از اتخاذ اقدامات متناسب قانونی در حوزه قضایی‌ای که وی به اقامه دعوی می‌پردازد یا ادعای خود را به نحو پیش‌بینی شده در مواد 13، 14 و 15 عرضه می‌نماید، بازداشته شود، [مدت] مرور زمان به‌نحوی تمدید خواهد شد که تا پایان اولین روز پس از تعطیل رسمی، یا پس از تعطیل قانونی دیگر، که ظرف آن اقامه چنان دعوی حقوقی یا عرضه

چنان ادعایی در حوزه قضایی مورد نظر
میسر گردد، خاتمه نیابد.

اثر بین‌المللی

ماده 30:

اعمال و کیفیات موصوف در مواد 13 تا
19 که در يك کشور متعاهد به وقوع پیوسته
باشند از نظر این کنوانسیون در کشور
متعاهد دیگر نیز واجد اثر خواهند بود،
مشروط بر آنکه داین در اسرع وقت ممکن
کلیه اقدامات مقتضی را برای حصول
اطمینان از اینکه مدیون از اعمال و
کیفیات مربوط مطلع شده است، به جا آورده
باشد.

فصل دوم

اجرا

ماده 31:

1. هرگاه يك کشور متعهد شامل دو يا چند واحد ارضي باشد كه طبق قانون اساسي آن کشور نظامهاي حقوقي مختلفي در رابطه با موضوعات مطروحه در اين کنوانسيون بر آنها حاکم باشند، کشور متعهد مذکور مي‌تواند در زمان امضاء، تصويب يا الحاق اعلام نمايد كه کنوانسيون حاضر بر همه واحدهاي ارضي اش يا فقط بر يك واحد يا بيشتر تسري دارد و مضافاً مي‌تواند هر زمان اعلاميه قبلي خود را با تسليم اعلاميه ديگري اصلاح نمايد.

2. اين اعلاميه‌ها به اطلاع دبیرکل سازمان ملل متحد خواهند رسيد و در آنها واحدهاي ارضي مشمول کنوانسيون حاضر صريحاً تعيين خواهند شد.

3. اگر کشور متعهد موصوف در بند 1 اين ماده در زمان امضاء، تصويب يا الحاق اعلاميه‌اي صادر نمايد، اين کنوانسيون در همه واحدهاي ارضي آن کشور واجد اثر خواهد بود.

ماده 32:

در کنوانسیون حاضر هر جا به قانون کشوری که در آن سیستمهای مختلف حقوقی جاری است اشاره می‌شود، اشاره مزبور به معنای قانون سیستم حقوقی خاص ذی‌ربط تفسیر خواهد شد.

ماده 33:

هر کشور متعهد مقررات این کنوانسیون را درخصوص قراردادهایی که در تاریخ لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون یا بعد از آن منعقد می‌گردد، اعمال خواهد نمود.

فصل سوم

اعلامیه‌ها و تحدید تعهدات

ماده 34:

دو یا چند کشور متعهد می‌توانند در هر زمان اعلام نمایند که چون قواعد حقوقی یکسان یا کاملاً مشابه به مقررات این کنوانسیون را بر موضوعات مشمول این کنوانسیون اعمال می‌نمایند، قراردادهای بیع منعقد شده بین فروشندگانی که محل تجارت او در یکی از این کشورها و خریداری که

محل تجارت او در یکی دیگر از آنها واقع است، مشمول مقررات کنوانسیون حاضر نخواهند بود.

ماده 35:

یک کشور متعهد ممکن است به هنگام سپردن اسناد مربوطه تصویب کنوانسیون یا الحاق به آن اعلام نماید که مقررات این کنوانسیون را بر دعاوی ناظر بر بطلان قرارداد اعمال نخواهد کرد.

ماده 36:

هر کشور ممکن است به هنگام سپردن اسناد مربوطه تصویب کنوانسیون یا الحاق به آن اعلام نماید که ملزم به اعمال مقررات ماده 24 این کنوانسیون نخواهد بود.

ماده 37:

کنوانسیون حاضر حاکمیتی بر کنوانسیونهایی که قبلاً منعقد شده یا کنوانسیونهایی که ممکن است بعداً منعقد گردند و حاوی مقرراتی درخصوص موضوعات مشمول این کنوانسیون باشند، نخواهد

داشت، مشروط بر آنکه فروشنده و خریدار دارای محل تجارت در کشورهای طرف یکی از چنان کنوانسیونهایی باشند.

ماده 38:

1. کشور متعاهدی که طرف یک کنوانسیون موجود و مرتبط با بیع بین‌المللی کالا است، می‌تواند به‌هنگام سپردن اسناد مربوط به تصویب کنوانسیون حاضر یا الحاق به آن اعلام نماید که کنوانسیون حاضر را منحصراً بر قراردادهای بیع بین‌المللی کالا به‌نحوی که در آن کنوانسیون موجود تعریف شده است، اعمال خواهند نمود.

2. چنین اعلامی در اولین روز از ماهی که پس از انقضای دوازده ماده از تاریخ لازم‌الاجرا شدن یک کنوانسیون جدید بیع بین‌المللی کالا تحت نظارت سازمان ملل متحد آغاز می‌گردد، اثر خود را از دست خواهد داد.

ماده 39:

هیچ تحدید تعهدی غیر از آنها که منطبق با مواد 34، 35، 36 و 38 صورت می‌گیرد، مجاز نخواهد بود.

ماده 40:

1. اعلامیه‌هایی که طبق این کنوانسیون صادر می‌شوند به‌عنوان دبیرکل سازمان ملل متحد خواهند بود و همزمان با لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون حاضر نسبت به کشور ذیربط، نافذ خواهند شد، مگر اعلامیه‌هایی که بعد از تاریخ مذکور صادر گردند. اعلامیه‌های اخیرالذکر در اولین روز از ماهی که پس از انقضای شش ماه از تاریخ دریافت اعلامیه‌ها توسط دبیرکل سازمان ملل شروع می‌شود، نافذ خواهند شد.

2. هر کشور که طبق کنوانسیون حاضر اعلامیه‌ای صادر نموده باشد می‌تواند در هر زمان با اعلام به دبیرکل سازمان ملل متحد آن را مسترد کند. چنین استردادی در اولین روز از ماهی که پس از انقضای شش ماه از تاریخ دریافت اخطار توسط دبیرکل سازمان ملل شروع می‌شود، نافذ خواهد شد. استرداد اعلامیه‌ای که طبق

ماده 34 عهدنامه حاضر صورت می‌گیرد، از تاریخ نفوذ، هر اعلامیه متقابلی را که کشور دیگر طبق همان ماده صادر می‌کند نیز از اثر خواهد افکند.

فصل چهارم مواد نهایی

ماده 41:

این کنوانسیون تا تاریخ 31 دسامبر 1975 برای امضای تمام کشورها در مرکز سازمان ملل متحد مفتوح خواهد بود.

ماده 42:

این کنوانسیون محتاج به تصویب است. اسناد تصویب در نزد دبیرکل سازمان ملل متحد تودیع خواهند شد.

ماده 43:

این کنوانسیون برای الحاق هر کشور به آن همچنان مفتوح باقی خواهد ماند. اسناد مربوط به الحاق نزد دبیرکل سازمان ملل متحد تودیع خواهند شد.

ماده 44:

1. این کنوانسیون در اولین روز از ماهی که پس از انقضای شش ماه از تاریخ تودیع دهمین سند تصویب یا الحاق شروع می‌شود، لازم‌الاجرا خواهد گردید.
2. تاریخ لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای هر کشوری که پس از تودیع دهمین سند مربوط به تصویب یا الحاق این کنوانسیون را تصویب می‌کند یا به آن ملحق می‌شود، اولین روز از ماهی خواهد بود که پس از انقضای شش ماه از تاریخ تودیع سند تصویب یا الحاق آن کشور آغاز می‌گردد.

ماده 45:

1. هر کشور متعهد می‌تواند با اعلام دبیرکل سازمان ملل کنوانسیون حاضر را رد نماید.
2. رد کنوانسیون در اولین روز از ماهی که پس از انقضای دوازده ماه از تاریخ دریافت اعلام رد توسط دبیرکل شروع می‌شود، نافذ خواهد شد.

ماده 46:

نسخه اصلي اين کنوانسيون که متون چيني، انگليسي، فرانسسه، روسي و اسپانيايي آن داراي اعتبار واحدند، نزد دبیرکل سازمان ملل توديع خواهد شد.

پروتکل اصلاح کنوانسيون راجع به مرور زمان

در بيع بين المللي کالا (1980)

کشورهاي طرف پروتکل حاضر،

با در نظر گرفتن اينکه تجارت بين الملل عامل مهمي در ارتقاي روابط دوستانه بين کشورها مي باشد،

با اعتقاد به اينکه اتخاذ مقررات متحدالشکل حاکم بر مرور زمان در بيع بين المللي کالا، توسعه تجارت جهاني را تسهيل خواهد نمود،

با در نظر گرفتن اينکه اعمال اصلاحاتي در* کنوانسيون راجع به مرور زمان در بيع بين المللي کالا منعقد در 14 ژوئن 1974 در نيويورک (منبعد کنوانسيون مرور زمان 1974) به منظور انطباق آن با کنوانسيون

*. در متن انگليسي پروتکل، عبارت «اعمال اصلاحاتي در» سهواً از قلم افتاده است. با مراجعه به متن فرانسسه، اين بند به نحو فوق ترجمه شده است - م.

سازمان ملل راجع به قراردادهای بیع بین‌المللی کالا منعقد در 11 آوریل 1980 (منبعد کنوانسیون بیع (1980))، به پذیرش آن دسته از مقررات متحدالشکل حاکم بر مرور زمان که در کنوانسیون مرور زمان (1974) مندرج است، کمک خواهد نمود،

به شرح زیر درخصوص اصلاح کنوانسیونهای مرور زمان (1974) توافق کرده‌اند:

ماده 1:

1. مقررات زیر جایگزین بند 1 ماده 3 می‌شوند:

«1. کنوانسیون حاضر تنها در صورتی اعمال خواهد شد که:

- (الف) در زمان انعقاد قرارداد محل تجارت طرفین قرارداد بیع بین‌المللی کالا در کشورهای متعاقد واقع شده باشد؛ یا
 - (ب) طبق قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی، قانون یک کشور متعاقد بر قرارداد بیع قابل اعمال باشد».
2. بند 2 از ماده 3 حذف می‌گردد.

3. بند 3 از ماده 3 به بند 2 تغییر شماره داده می‌شود.

ماده 2:

1. قسمت (الف) از ماده 4 حذف و به جای آن متن زیر قرار داده می‌شود:

«(الف) بیع کالاهایی که برای مصارف شخصی، خانوادگی یا استفاده در منازل خریداری می‌شوند، مگر اینکه فروشنده قبل از انعقاد قرارداد و یا در زمان انعقاد آن از اینکه کالاهای مزبور برای مصارف فوق خرید شده‌اند اطلاعی نداشته یا مکلف نبوده است اطلاعی در این مورد داشته باشد».

2. قسمت (ه) از ماده 4 حذف و به جای آن متن زیر قرار داده می‌شود:

«(ه) بیع کشتیها، سفاین، هاورکرافت (هواناو) و وسایل نقلیه هوایی».

ماده 3:

بند جدیدی (بند 4) با متن زیر به ماده 31 افزوده می‌شود:

«4. هرگاه این کنوانسیون به واسطه اعلامیه مندرج در این ماده نسبت به یک یا چند واحد ارضی کشور متعاقد و نه همه آنها تسری یابد، چنانچه محل تجارت یکی از طرفین در کشور مزبور واقع باشد، از نظر این کنوانسیون چنین تلقی خواهد شد که محل تجارت پیشگفته در یک کشور متعاقد واقع نیست، مگر اینکه آن محل تجارت در یکی از واحدهای ارضی مشمول این کنوانسیون واقع شده باشد».

ماده 4:

مقررات ماده 34 حذف و مقررات زیر جایگزین آنها می‌گردند:

«1. دو یا چند کشور متعاقد که درخصوص موضوعات تحت حاکمیت این کنوانسیون دارای قواعد حقوقی یکسان یا کاملاً مشابهی هستند هر زمان می‌توانند اعلام کنند که قراردادهای بیع بین‌المللی کالا بین طرفهایی که در آن کشورها دارای محل تجارتند مشمول مقررات این

کنوانسیون نخواهند بود. اعلامیه‌های مزبور ممکن است مشترکاً یا به صورت یکطرفه متقابل صادر شوند.

2. یک کشور متعهد که در خصوص موضوعات مشمول این کنوانسیون دارای قواعد حقوقی یکسان یا کاملاً مشابهی با یک یا چند کشور غیرمتعهد است، در هر زمان می‌تواند اعلام کند که قراردادهای بیع بین‌المللی کالا بین طرفهایی که در آن کشورها دارای محل تجارت هستند مشمول مقررات این کنوانسیون نخواهند بود.

3. هرگاه کشوری که موضوع اعلامیه مندرج در بند 2 این ماده واقع می‌شود بعداً در زمره کشورهای متعهد درآید، از تاریخی که کنوانسیون نسبت به کشور متعهد جدید لازم‌الاجرا می‌گردد اعلامیه صادره آثار اعلامیه‌ای را که طبق بند 1 فوق صادر شده است خواهد داشت، مشروط بر اینکه کشور متعهد جدید به اعلامیه مزبور بپیوندد یا اعلامیه یکطرفه متقابلی صادر نماید».

ماده 5:

مقررات ماده 37 حذف و مقررات زیر جایگزین آنها می‌گردند:

«این کنوانسیون نسبت به هیچ موافقتنامه بین‌المللی که قبلاً منعقد شده یا ممکن است منعقد گردد و متضمن مقرراتی راجع به موضوعات مشمول این کنوانسیون باشد، حاکمیت نخواهد داشت، مشروط بر اینکه محل تجارت فروشنده و خریدار در کشورهای طرف چنان موافقتنامه‌ای واقع شده باشد».

ماده 6:

متن ذیل به انتهای بند 1 از ماده 40 اضافه می‌شود:

«اعلامیه‌های یکطرفه متقابل طبق ماده 34 در اولین روز از ماهی که پس از انقضای شش ماه از دریافت آخرین اعلامیه توسط دبیرکل سازمان ملل متحد آغاز می‌گردد، نافذ خواهند شد».

مقررات نهایی

ماده 7:

بدین وسیله دبیرکل سازمان ملل متحد
به عنوان امین پروتکل حاضر تعیین
می‌گردد.

ماده 8:

1. این پروتکل برای الحاق کلیه
کشورهای مفتوح خواهد بود.
2. با رعایت مقررات ماده 11، الحاق
به این پروتکل از طرف هر کشوری که طرف
متعهد کنوانسیون مرور زمان (1974)
نیست اثر الحاق به کنوانسیون مزبور را
با اصلاحاتی که توسط این پروتکل به عمل
آمده است، خواهد داشت.
3. اسناد الحاق نزد دبیرکل سازمان ملل
متحد تودیع خواهند شد.

ماده 9:

1. این پروتکل در اولین روز از
ششمین ماه پس از تودیع دومین سند الحاق
لازم الاجرا خواهد شد؛ مشروط بر آنکه در
آن تاریخ:
(الف) کنوانسیون مرور زمان (1974)
لازم الاجرا شده باشد؛ و

(ب) کنوانسیون بیع (1980) نیز لازم الاجرا شده باشد.

اگر هر دو کنوانسیون مذکور در فوق در آن تاریخ لازم الاجرا نشده باشند، این پروتکل در اولین روزی که هر دو کنوانسیونها لازم الاجرا میشوند، لازم الاجرا خواهد گردید.

2. نسبتبه هر کشوری که بعد از تودیع دومین سند الحاق به این پروتکل ملحق می شود پروتکل حاضر در اولین روز از ششمین ماه پس از تودیع سند الحاق وی لازم الاجرا خواهد شد، به شرط آنکه خود پروتکل در آن تاریخ لازم الاجرا شده باشد. اگر در آن تاریخ پروتکل لازم الاجرا نشده باشد، تاریخ لازم الاجرا شدن پروتکل برای آن کشور، تاریخ لازم الاجرا شدن پروتکل خواهد بود.

ماده 10:

اگر کشوری کنوانسیون مرور زمان (1974) را بعد از تاریخ لازم الاجرا شدن این پروتکل تصویب کند یا به آن ملحق گردد، تصویب یا الحاق مزبور مضافاً به منزلة الحاق به پروتکل حاضر خواهد بود،

به شرط آنکه کشور مزبور مراتب را به همین نحو به امین منعکس نماید.

ماده 11:

هر کشوری که طبق مواد 8، 9 و 10 از پروتکل حاضر، طرف متعاقد کنوانسیون مرور زمان (1974) - با اصلاحاتی که توسط این پروتکل در آن به عمل آمده است - واقع می‌شود، در رابطه با هر کشوری که طرف متعاقد کنوانسیون مزبور بوده و لی هنوز طرف متعاقد پروتکل حاضر واقع نشده است نیز طرف کنوانسیون 1974 به صورت اصلاح نشده، تلقی خواهد شد مگر آنکه کشور مذکور خلاف آن را به امین اعلام نماید.

ماده 12:

هر کشور می‌تواند به هنگام تودیع سند الحاق خود یا همزمان با اعلامیه‌ای که طبق ماده 10 صادر می‌کند اعلام نماید که مأخوذ به ماده 1 پروتکل حاضر نخواهد بود. اعلامیه‌هایی که طبق این ماده صادر می‌شوند می‌باید کتبی باشند و رسماً به امین منعکس گردند.

ماده 13:

1. هر کشور متعهد می‌تواند با اعلام مراتب به امین، پروتکل حاضر را رد نماید.

2. تاریخ نفوذ رد پروتکل اولین روز از ماهی است که پس از انقضای دوازده ماه از تاریخ دریافت اعلام رد توسط امین، آغاز شود.

3. هر کشور متعهدی که پروتکل حاضر در رابطه با آن کشور به دلیل اعمال بندهای 1 و 2 این ماده فاقد اثر می‌شود، همچنان طرف متعهد کنوانسیون مرور زمان (1974) اصلاح نشده باقی خواهد ماند مگر آنکه کشور مزبور کنوانسیون اصلاح نشده را نیز طبق ماده 45 آن عهدنامه رد نماید.

ماده 14:

1. امین نسخ صحیح تصدیق شده پروتکل حاضر را به تمام کشورها منعکس خواهد نمود.

2. زمانی که پروتکل حاضر طبق ماده 9 لازم الاجرا می‌شود، امین متنی از کنوانسیون مرور زمان (1974) اصلاح شده توسط این پروتکل تهیه خواهد نمود و نسخ صحیح تصدیق شده آن را به کلیه کشورهای که طرف کنوانسیون اصلاح شده توسط این پروتکل هستند، منعکس خواهد کرد.

در وین، به تاریخ 11 آوریل 1980 در يك نسخه اصل که متون عربي، چيني، انگليسي، فرانسه، روسي و اسپانيايي آن داراي اصالت واحدند، انجام شد.